

Öğrenci B:

Sınıfta, çok eski geçmişi çalışmak için kullanılan farklı metotlar hakkında epeyce konuştuk, ama bu haftanın okuması benim dikkatimi bir tarihçi gözüyle eski geçmişi çalışırken çıkabilecek zorluklara çekti. Yakın tarih bir bakıma şimdiki zamanın da araştırması çünkü yakın geçmişin hatıraları hala yaşıyor, ya halkın ya da tarihinin kafasında (veya her ikisinde de). Yakın geçmişin tarihi nasıl yazılır? Bu uygulanabilir ve iyi bir fikir midir? *History Wars* bu soruları, hem direkt bir biçimde, tarihçilere, Amerikan tarihinde en ezından dolayı da olsa bulaştıkları bir olay hakkında yazılar yazdırarak, hem de direkt olmayan biçimde, Smithsonian'ın, *Enola Gay* 'ı tarihi perspektiften tartışma (yakın tarihin diğer bir örneği) denemesini irdeleyerek cevaplamaya çalışıyor. Bütün olarak, sonuçlar iyi bir tarih cildinden beklenebileceklerdi: sabit sonuçları olmayan mantık zinciri sağlam ilginç perspektifler. Yakın tarih yapmayı destekleyen ve desteklemeyen argümanlar var. Bir taraftan kaynaklar çoğu zaman oldukça kapsamlı (eğer yazılı olursa) olacak ve sık sık da canlı olacak (eğer hareket edebilen birşey ise). 'Sonuçlar' bakımından, bir tarihçi, büyük olasılıkla entellektüel çabasından en çok verimi [bang] yakın tarih yaparak alır. Ama *History Wars* 'da çok net olan bir şey vardı ki yakın tarih boşlukta yapılamaz, hem tarihçilerin hem de belli bir tarihi konunun içindeki aktörlerin yakın konulara dair [nispeten] daha güçlü kanıtları olur, ve o yüzden en nihayetinde taraflı görüş açılarından önemli noktaları süzerek bir anlatı çıkarmak daha fazla çaba gerektirir. İnsanların tarihi konuları hatırlamalarıyla farklı tarihçiler, farklı şekillde ilgileniyorlar, *The Age of Extremes* 'de Eric Hobsbawm kendisinin yazdığı yirminci yüzyıl tarihinin, kendi perspektifinden ve kendi taraflılığıyla yazılmış bir anlatı olacağını açıkça kabul ediyor, bunun, kitabın okumasını nasıl etkileyeceğinin takdirini okura bırakıyor *Something New Under the Sun* 'da J.R. McNeill anlatısını gayrişahsi bir hale getirmek için daha sayısal bir yaklaşım kullanmış göründü. *History Wars* 'da tarihçiler, büyük oranda, tarihi belleğin kendisini, ve günümüz Amerikası hakkında ne söylediğini inceliyorlar, bir tür Yeni Kültür Tarihi gibi. Yakın tarih nasıl yapılırsa yapılsın, tarihi bellekle ilgilenmek ve yanlılık [karşılaşacağımız] temel sorunlar, ve [bu sorunlar] hem tarihçi için hem de okur için baki. Belki de 'sorun' olmak zorunda değiller, ama, her yazıda, yazarın *Enola Gay* çekişmesi ile bağlantısı ve/veya daha önce yapmış olduğu tarihi çalışma, onların [yazarların] çıkardıkları sonuçları etkiliyor. Çok derin bağlantısı olanlar (Engelhardy, Linenthal, Sherry) çekişmeyi bir bakıma, netice itibarıyla sergiyi açılmadan öldüren Amerikan kültürünün yaygın (ve olumsuz) kalıplarını [patterns] yansıtıyor olarak görüyor, aktivist tarihçi (Wallace) tarihi kurumların gelecekte organize direnç göstermeleri gerektiği gibi bir öneri sunuyor, Vietnam

tarihçisi çekişmenin temelinde Amerikalıların Vietnam'dan kaynaklanan korkularının yattığı şeklinde görüyor, askeri tarihçi de, kendi akademik disiplininin, serginin planlanması dolayısıyla kendisini gecikmeyle çağırımlarının biraz içini kemirdiği için, Smithsonian'ın davranışlarına karşı en dürüst eleştirilerini sunuyor. Yazıların sonuçlarını hem ilginç buldum hem de yazarların geçmiş deneyimleriyle korelasyonları dolayısıyla biraz da daha az inandırıcı buldum. Her zaman için daha ilginç olan, yazarın çalışmanın objesine kişisel olarak sağlam bir bağlantısının olduğu bir çalışmayı okumaktır (Geertz'ın Bali kasabasındaki yaşantısının oldukça kişisel anlatısı), ama yazarın duygularının, yazarın anlatısını daha az etkilediğinin güvencesi olarak, ben, objektiviteye saygı duyarım. Objektivite her zaman aldatıcı olabilir, dürüst olursak, yaklaşık on-küsür yıl önce gerçekleşmiş bir olayın tarihini bir parça kişisel bağlantı olmaksızın yazmak imkansız. (Benim için) hiç bir duygusal tepki olmaksızın yakın tarih okumak da imkansız; bu da çeşitli politik olayların hafızamda yer etmesi ve bunun doğurduğu taraflılığımın dolayısıdır. Bu sınıftaki herkes kadar ben de kültür savaşlarının tepkisel güçlerinden [etkilerinden] nefret ediyorum, ve *History Wars*'daki her ölçülü yazıyı okurken, arka planda çok temel bir gerçeğin yattığını, *Enola Gay* çekişmesindeki tarihçilerin, Cumhuriyetçi darkafalar tarafından katranlanmış, tüylenmiş ve canlı canlı kavrulmuş olduğunu, ve bunun da yanıltıcı ve tehlikeli bir sergiye, ve akademik özgürlük için kaybedilmiş bir mücadeleye yol açtığını hissetmeksizin edemiyorum. Biliyorum bu görüş çok basit, sınırlandırılmalı, ama buna, ancak bizim fizik tartışmamızda irrasyonel tepkilerime engel olabildiğim kadar, veya (daha az da olsa) atom bombası atmanın ahlakı üzerine bir gazinin tepkilerine engel olabildiği oranda engel olabiliyorum ancak. Yakın tarihi yazmak ve okumak yanlılıkla dağılmış [strewn], belki de biz farketmesek bile. Gelecek nesiller şimdiki tarihi çalışmaları okurken ne gibi yanlılıklar görecekler? Bu konuda, tartışmamız için bu çekişmeyle ilgili kendi kişisel tepkimi söylemeliyim. İyi niyetli eski asker dernekleri ve kültürel cahillerin, dikkatli hazırlanmış bilimsel bir çalışmayı, yavaş yavaş yoketmeleriyle ilgili yazıyı okurken acı çektim. Bence çekişmenin olası korkunç etkisini en iyi Kohn anlattı., bilimsel bir organizasyon eğer politik baskıya boyun eğerse, o organizasyonun ve genel olarak da akademik alanının doğruluğu/bütünlüğü tehdit altındadır. Belirli bir çalışmaya, kuruma veya da bir alana yapılmış yatırım, yılların entellektüel kapitali, eğer karar vericiler, bilimsel olmayan kurumlar olurlarsa, çok ciddi bir biçimde hasar görür, Batılı bilimcilerin, bazı hümaniter bilimlerde Sovyet biliminin nerdeyse bütünü göz ardı etmesine bir bakın. Ama *Enola Gay* çekişmesinin 1984'ün geldiğini kanıtlamadığı konusunda Kohn'la aynı fikirdeyim, halkın perspektifinden bakarsak, daha oluşma aşamasındaykenki haliyle sergi dürüstçe (söylemek gerekirse) taraflıydı. Geçmişin yeniden gözden geçirilmesi

tarafındaydı, ki bu, tarihçilerin zaten yaptığı şey. Ama bir zaferin yeniden gözdengeçirilmesi hoş olmayan yorumları açığa çıkarmak zorunda olduğundan, bu, temelde, devletin sponsorluğunu yaptığı bir zafer ve muzafferler kutlamasıyla çatışma içinde olacaktır. Tartışmalı ve anma töreni yapılması olağan/muhtemel konularda, tarihi bakımdan doğru/kesin sergiler belki hala daha mümkün, ama bunu yapmak için “müzeler daha önce olmadıkları kadar daha akıllı ve güçlü olmak zorunda kalıcak” (194), Wallace’ın belirttiği gibi, bunu, eleştirenlere karşı savaşmakla ve sergilerin, daha planlanma aşamasındayken olası politik etkilerini tartmakla ve özel menfaat gruplarına uygun şekilde danışmakla yapacak. Bu fırtınanın etkisinde kalan Smithsonian tarihçilerinin acılarını gerçekten paylaşıyorum, özellikle de, Amerikanın Batısı ve Birinci Dünya Savaşı üzerine ‘revizyonist’ sergileri üzerine çok az çekişme gördükten sonra. Ama yazılardan bir çoğunun tonunu biraz apokaliptik [vahiy gibi] buldum ve *Enola Gay* sergisinin planlanan şeklindeki eksikliklerini kabul etmediklerini gördüm. Historiografik bakımdan, ilk şekliyle *Enola Gay* sergisinin çok iyi bir tarih olmasını ilginç buldum, özellikle de bir tarihçinin işi, sonuçlarıyla insanları rahatsız etmek olarak tarif edilirse. Sergi, bir olayın bir efsane gibi yorumlanmasına meydan okumalıydı, ki bu tarihe iyi bir hizmet, ve bombanın atılma olaylarına değil de neyin onun düşmesini sağladığına (çavuş Tibbets’in ekibinin eğitiminin yorumu) ve bunun sonucu olarak ne olduğuna (Hiroşima’daki tahribatın, acının ve sonrasının yorumu) odaklanan iyi askeri tarihi. Serginin içeriğine, ‘olduğu gibi’ değil de ‘revizyonist’ ve ‘belli grupları rencide etmemeye çalışan bakış’ [şeklinde olduğunu öne sürerek] karşı çıkmak, biraz da halkın tarihin nasıl yapıldığıyla anlaşmazlık içinde olması olarak görülebilir. Boyer, serginin, temelde, historiografi semineri almayanlarca bilinen olay-bazlı tarihten çok farklı olan *Annales*-sonrası tarihçiliğinin ürünü olduğunu belirtiyor. Halkın tarih hakkında ne düşündüğü önemli mi? Ben naif de olsa, Smithsonian’ı finanse eden vergi dolarlarından ve NEA’nın [ulusal sergiciler birliği] açıkça anti-‘relativist’ eski başkanı olan Lynee Cheney gibi görevlilerin etkili görüşlerinden başka hiçbir neden göremiyorum. Eğer tarihçiler geçmişçi çalışmanın en iyi yolunun komplike anlatılar sunmak ve basite indirgememek olduğunu belirledilerse, umut ederim ki bu şekilde devam edebilelim ve halkın algısının tarih çalışmalarını lekelemelerine izin vermeyelim. Otomatik ses tanıma teknolojisinden bir hikaye insanın aklını başına getiriyor, oradaki yaygın yaklaşım, birkaç üniversiteden dilbilimciler ve ses bilimcilerin sürdürdüğü daha ‘bilimsel’ bir yaklaşım yerine, istatistiki kalıpların kaba güç kullanarak tanınması. Birinci yaklaşım ağır bastı çünkü oradan hareketle sonuçlara gitmek daha kolay, ikincisi daha parlak bir gelecek vadediyor ama araştırması daha uzun sürüyor. Bu alandaki bir liderin söylediği gibi, “bir dilbilimcinin işine her son verdiğimde, tanıma oranı

yükseliyor.” Bu vakada, araştırmanın, gerçek, komplike hikaye yerine, basitlik uğruna halkın (tüketici olarak halkın) ilgileri doğrultusunda yönlendirilmesi belki de araştırmayı yıllarca geriye attı. Son olarak, *History Wars*’da birçok yazı Geertz ve Darnton tarafından uygulanan kültürel tarihin ilginç örnekleriydi diye düşünüyorum, 1990’ların Amerikan kültüründen herhangi bir olayı al ve ondan ne öğrenilebilir gör. Bazıları hiç de içgüdüsel olmayan, önerilen yorumların çokluğu (Engenhardt’ın Amerikan yenilgilerinin anma törenlerinin komplike analizi), kültürlerin yorumu şimdiki zamanda bile geçerli; belirli bir yorumun, insanların o olay olduğu zaman ne düşündüğüyle hiçbir ilgisinin olup olmamasından bağımsız olarak uygulanabilir olduğunu gösterdi. Bu tarz bir kültürel tarih, Bali horozdövüşünün yorumunun otoritesinin, Bali’lilerin nerdeyse pasif bir şekilde Geertz’ın yorumunu tanımasıyla desteklendiği Geertz’in antropolijisinden, ayrılıyor.